

Архимандрит
Александър Милеант

Лъжеучението на мормоните

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение

История на мормонството
Личността на Джоузеф Смит
Оценка за “Книга на Мормон”
Лъжеучението на мормоните
За Бога
Христос
Духове и хора,
първороден грях и спасение
Отношение към Писанието
Проблемът за многоженството
Мормонската “църква”
Заключение

Приложение

**Величието на Бога и
нищожността на боговете**

Въведение

Обикновено при споменаването на мормоните хората си представят мощно и красиво пеещ хор или младичък и спретнат мисионер на велосипед, или пък човек с безупречна репутация, преуспяващ и трудолюбив, непушач и трезвеник, верен съпруг и образцов баща. Без да отричаме тези техни външни привлекателни страни, трябва да кажем, че религията им представлява една от най-опасните ереси, борещи се с християнството.

Мормонството възникнало в първата половина на XIX век в САЩ и скоро се раздробило на множество групи. В настоящия момент обаче то се е съсредоточило в две разклонения: “Църква на Исус Христос и светците на последните дни” (с център в Солт Лейк Сити, щата Юта) и “Реорганизирана църква на светците на последните дни” (с център в Индепендънт, щата Мисури).

Мормонството като една от водещите религиозни организации в САЩ има около 6 милиона привърженици и милиарди долари ежегоден оборот. Финансовото благосъстояние на сектата се обезпечава от изискването всеки от членовете ѝ да жертва една десета част от своите доходи в нейна полза. Мормоните провеждат организирана настъпателна проповедническа дейност по целия свят, имайки в различните страни около 30 хиляди мисионери. И това не е чудно, защото при тях всеки юноша или девойка, достигнали до определена възраст, са задължени да посветят две години от живота си на мисионерска работа.

Мормоните полагат големи грижи за съхраняване на телата си в здраво и цветущо състояние. Тяхната вяра предписва въздържание от тютюнопушене и спиртни напитки, от чай и кафе - и въобще от всичко, което не е полезно за здравето. Особено значение се отдава на брака и раждането на деца, защото те виждат целта на своето съществуване в създаването на нови "божества".

Въпреки че мормоните се смятат за християни, често и с възторг говорят за Христос, ползват се широко от християнската терминология, тяхното учение е отишло толкова далече от апостолската вяра, че трябва да бъде считано за нова религия. Всъщност това е полуезическо учение, облечено в тогата на християнството. Мормоните признават Библията, но за главен източник на своята вяра смятат "Книга на Мормон", написана от Джоузеф Смит в 30-те години на 19-о столетие.

С тази брошура ние ще запознаем читателя с историческите корени на мормонството, с личността на основателя му Джоузеф Смит и с безсмислиците в неговата "Книга на Мормон", а също и ще открием антихристиянските страни на учението му.

История на мормонството

За възникването на своята религия мормоните разказват, че Джоузеф Смит (Joseph Smith) дълго питал Бога към коя духовна общност да се присъедини. И ето, в 1823 година по указание на "небесен посланик" намерил около хълм в щата Ню Йорк златни плочи, съдържащи светската и духовната история на древни цивилизации на американския континент. След четири години той обявил, че е получил разрешение да преведе намерените от него златни плочи от "новоегипетски" на английски език, ползвайки се от помощта на дадените му чудесни инструменти "Урим и Тумим". Смит нарекъл превода си на името на едно от действащите лица в книгата и го издал под заглавието "Книга на Мормон", откъдето и получила наименованието си тяхната религия.

Сред появилите се привърженици на Джоузеф Смит бил и неговият приятел Оливър Кудери. Смит и Кудери заявили, че им се явил Йоан Кръстител, който им заповядал да се кръстят един друг. Малко по-късно приятелите взаимно се посветили в свещенство, смятайки, че така те са "възстановили" Църквата на земята, а нейните членове започнали да наричат "светците на последните дни".

С група новопосветени Смит се преселил от щата Ню Йорк в Охайо и разпратил по различни щати мисионери на новата вяра. После цялата "църква" се преместила в щата Мисури, а по-късно - в щата Илинойс. Те преустроили селището Коммерс и го превърнали в цветущия град Нову (Nauvoo) с оригинални по своята архитектура

храмове. Местното население, което се състояло най-вече от протестанти - традиционалисти, възненавидяло “светците” и започнало борба с тях. В нея загинали основателят на сектата Джоузеф Смит и неговият брат Хайрум. Мястото на “пророка” заел Брайам Йънг (Brigham Young), който превел сектата през скалистите планини към Соленото езеро, където мормоните основали щата Юта със столица Солт Лейк Сити. Този град станал център на мормонството.

Такава е кратката история на възникването на мормоните. Сега ще запознаем читателя с редица факти, които са премълчавани от тях, но които хвърлят светлина върху личността на техния основател и върху източниците на измисленото от него учение.

Около 1812 година американският писател, бивш баптистки проповедник, Соломон Сполдинг (Solomon Spaulding) написал фантастичния роман “Намереният ръкопис”. В него се разказвало за пътешествието на изгубено израилско племе, попаднало в Америка, където се заселило. С течение на времето то западнало, а след това се възродило в лицето на сегашните американски индианци. Въпреки че Сполдинг не издал своя роман, неговите родственици и приятели го прочели. Един от екземплярите му попаднал в ръцете на баптисткия проповедник Сидни Ригдон, а чрез него при Джоузеф Смит, който живеел в щата Охайо. През 1830 година Смит публикувал този роман в преработен вид под заглавието “Книга на Мормон” и го представил за свещено писание на древните американци. Приятелите на Сполдинг, запознати с оригинала, обвинили Смит в плагиатство. Тогава привърженици на Смит откраднали оригиналния ръкопис и го унищожили.

Ползвайки се от откраднатия роман като от “свещено писание”, Смит започнал да го попълва с нови “откровения” на духове, които наричал “небесни посланици”. Считайки, че първоначалната Църква отдавна е изчезнала и не съществува, Смит се самообявил за пророк, който я бил възстановил; от своите привърженици създал иерархия на “апостолите”, а “Книга на Мормон” обявил за божествено откровение.

Личността на Джоузеф Смит

Своя основател Джоузеф Смит мормоните почитат като пророк и свети мъченик. Детайлното и обективно запознаване с неговия живот, с характера и постъпките му обаче разкрива много неща, които последователите му не биха искали да знаят.

Още в младостта си той се проявил като суеверен юноша, постоянно търсец скрити съкровища с помощта на магически пръчки и кристали. Интересът си към окултизма почерпил от своята майка. В 1826 година в Vainridge, щата Ню Йорк, той бил арестуван, съден и признат за виновен за гадания. За откриването на съкровища и за познаване тайните на битието Смит се ползвал от магически кристали, сред които особено вярвал на “талисмана на Юпитер”. “Увлечението по окултизма повредило неговото психическо равновесие, така че образи от подсъзнателната сфера предизвиквали у него критическо мислене. Анормалните черти от личността му се проявявали в ясновидство, което Смит в старанието си да развива все повече и повече изместило на периферията неговия разум. Той загубил ясността на съзнанието си и границата между реалния и въображаемия свят у него почти напълно изчезнала.” След като не намерил никакви

съкровища, той искал да оправи финансите си с печатане на фалшиви пари, бил уличен от властите, но успял да се отърве от наказание.

В своята книга “Скъпоценната перла” (The Pearl of Great Price) Смит разказва, че в първото му видение в 1820 година се явили двама вестноосци (“Бог Отец и Бог Син”) и обяснили, че всички съществуващи църкви се заблуждават и той не трябва да постъпва в нито една от тях, но че “в бъдеще ще му бъде открито пълното евангелско учение”. Четири години по-късно Смит бил посетен от “небесно” същество, назоваващо се Морони, което му казало за някакви златни скрижалите, заровени под недалечен хълм, в които той ще намери “пълнотата на вечното евангелие”. То уж било записано на древен език и на Смит се предоставяла “височайшата чест да преведе скрижалите и да стане в ръцете на Господа оръдие за възстановяване на евангелието и за възраждане на църквата”. Морони предупреждавал също, че под скрижалите ще открие “два кристала в сребърната рамка на нагръдника: това са Урим и Тумим на древноеврейския първосвещеник, които подобно на магически очила ще позволят да се преведе текстът на скрижалите”.

В 1830 година Смит публикувал своя първи превод под заглавието “Книга на Мормон” и се провъзгласил за “пророк на последните дни”. Около него започнали да се събират последователи. След издаването на книгата, както описват мормоните, на Смит многократно се явявали ангели. Така например само за периода между 1831 и 1844 година ангелите идвали при него 135 пъти, за да предадат послания от “Бога”, след това от “Иисус Христос”, от апостолите Петър и Иаков, от Иоан Кръстител и други. При това самият Дж. Смит съзнавал, че виденията били толкова много, че той с голям труд би могъл да разбере кои били “от Бога” и кои по внушение на злите сили. Тези видения и “откровения” съставили втората книга на мормоните “Доктрина и завети” (*Doctrine and Covenants*), съдържаща основите на мормонската религия.

Отчитайки, че Дж. Смит посветил голяма част от своя живот на копаене и търсене на скрити съкровища, не е трудно да се съобрази, че измислените от него “златни плочи” имали за цел някак да възнаградят безплодния труд от неговото минало.

В 1842 година Дж. Смит заедно с немалка група привърженици (повече от двеста души) встъпил в масонството. От този момент много чисто масонски ритуали и ритуални предмети влезли в мормонското “богослужение”, извършвано тайно от външните хора в техните храмове.

Заедно със закрепването и разрастването на мормонството в Нову растяла и неприязънта към Д. Смит - за агресивните методи при разпространяване на сектата и най-вече за насаждането на многоженство. Тази неприязън се засилила особено много, след като един от неговите помощници, Джен Бенет, изобличил смело в местния вестник лъжливостта и развратността му. За отмъщение привържениците на Смит по негова заповед опожарили печатницата, където била напечатана статията на Бенет. Тогава се намесили властите на щата Илинойс и Смит заедно със своя брат били заключени в затвора в Carthage. При все това страстите не утихнали. През юни 1844 година разярената тълпа нахлула в затвора и убила Смит и брат му.

Такъв бил животът на основателя на мормонството, осеян с авантюристични издирвания на съкровища, с окултни видения, плагиатства, самохвалство и лъжесвидетелство, с многоженство и допускане на разбойничества и буйства. Трябва да се отбележи, че сред множеството съхранени документи, отнасящи се до личността и постъпките на Дж. Смит, подписани от хора, които лично са го познавали, няма нито

едно похвално или одобрително мнение - напротив, всички го разобличават. Отчитайки всичко това, трябва да си спомним думите на Спасителя по повод на такива лъжепророци: *“...по плодовете им ще ги познаете”* (Мат. 7:16). Приемниците на Дж. Смит трябвало доста да се потрудат, за да “почистят” неговата биография и да му създадат ореол на праведност.

В качеството си на “пророк и вожд” Дж. Смит бил сменен от Брайам Йънг, който намерил изход от скандалната репутация на сектата в нейното преместване към Голямото солено езеро в щата Юта. Йънг, както и неговите приемници продължавали да получават “откровения” от духове, които попълнили и “обогатили” мормонското учение. Той имал около тридесет жени и ръководел сектата с диктаторски методи. В 1875 година, желайки да се избави от нежелани преселници, Йънг поръчал на Джон Ли да ги избри. Това ужасно престъпление, в което загинали 137 души, попаднало в историята под името “клането на горната ливада”. Изпълнителят на това избиване на невинни хора Джон Ли бил съден и наказан в 1877 година, а Йънг, който умрял в същата година, избегнал наказанието.

Оценка за “Книга на Мормон”

*“Моля ви, братя, пазете се от ония,
които произвеждат разцепления и
съблазни против учението, което сте
научили, и странете от тях.”*

(Рим. 16:17).

Ние вече писахме, че в основата на историческата част на “Книга на Мормон” лежи фантастичният роман на Соломон Сполдинг, чийто ръкопис бил унищожен от привържениците на Смит.

Въведението към “Книга на Мормон”, в което се говори за явяването пред Дж. Смит на “Бог Отец” и на “Иисус Христос”, има няколко варианта в изложението на самия Джоузеф. Един от тези свои варианти, който той нарекъл “официален”, публикувал във “Времена и сезони” в 1842 година - две десетилетия след самото събитие. Тази официална версия била предшествана от пет свои чернови, най-първата от които се отнася към 1832 година. Любопитно е, че всички варианти се отличават във важни детайли от официалния - например в количеството лица, явили се на Смит. Ето какво пишат по този повод водещите специалисти по мормонство Джералд и Сандра Танер: “Ние анализирахме три ръкописни версии на първото видение, всички те принадлежат на перото на Джоузеф Смит, но всяка от тях се отличава от останалите. В първия вариант се говори за явление на Смит на едно лице, във втория за множество лица, а в третия - за две... Както и да се погледне... е много трудно да се повярва, че Джоузеф Смит е имал въобще видение.” Излиза, че тези мормони, които вярват в една от версиите за “видението”, отхвърлят другите варианти на същия автор.

Възникването и съдържанието на “Книга на Мормон” поражда голямо недоумение. Първо, самият оригинал на книгата, написан на златни плочи, не е виждан от никого и очевидно никога не е съществувал (три лица, подписали някога заявление, че са виждали тези плочи, след това признали, че са излъгали).

Второ, според твърденията на Смит плочите били написани на “реформиран” египетски език, който е неизвестен на науката. Трето, “преводът” на книгата се провеждал по доста съмнителен начин. Дж. Смит слагал “магическия камък” в своята шапка, покривал с нея лицето си и “четял” оригинала. Една от жените му, Емма Хейл, разказва за това: “Аз пишех ден след ден... Той седеше, забил лице в шапката, където лежеше камъкът, и ми диктуваше часове наред.”

Професорът от Колумбийския университет Чарлз Антон (Charles Anthon) съобщава следните подробности във връзка със “златните плочи”. В 1834 година приятелят на Дж. Смит Мартин Харис му показал (на професор Антон) изписан лист хартия, преписан уж от една от златните плочи с “реформираните египетски йероглифи”, и го помолил да го разшифрова. Професорът, разглеждайки листа, помислил, че му се подиграват, защото той съдържа бърканица от различни букви - от гръцката, еврейската, арабската, латинската и други азбуки - заимствани безсмислено от енциклопедии и речници. Той казал на Харис, че това е жалка фалшификация и поискал да види оригинала, но му било отказано. По-късно обаче Смит се позовавал на името на професор Антон, че уж бил одобрил неговия превод.

По стил “Книга на Мормон” е твърде близка до английския превод на Библията на крал Яков (началото на XVII век) като на места има и преки заимствания оттам. В нея се излага фантастичната история на пророк Лей, живял по времето на цар Седекия (2 Пар. 36:10): как той, следвайки Божия глас, извел група евреи от Иерусалим, доплувал до Централна или Южна Америка и там основал грандиозна цивилизация. Господ избрал Нефи, по-малкият син на Лей, за вожд на народа. Нефи изисквал да се съблюдава Моисеевият закон и предсказвал явяването на Христос. Но неговият по-голям брат Ламан отказал да му се подчини и станало разцепление. След Нефи се появили други праведни вождове, чиито поучения и пророчества били записвани на метални таблици, пренесени някога от Иерусалим и смятани за добавки към закона на Моисей и на другите древни писания. Христос след Своето възнесение уж се бил явил в Новия свят: “Тук Той също определил Свои ученици и им дал власт да творят делото Му.” Явяването на Христос положило началото на двестагодишен мир между племената на Нефи и на Леман, но след това враждата се разгоряла с нова сила. Последният пророк по линията на Нефи се наричал Мормон. Като видял неминуемата гибел на своя народ, той събрал всичките древни записи и пренесъл най-главното на златни плочи. Мормон бил убит в бой, а от целия народ останал жив само неговият син Морони. Той добавил завършващите редове и закопал скрижалите, “за да ги съхрани до последните дни, когато на Господ ще бъде угодно да ги разкрие”.

Във времето, когато правилността на превода в Библията се потвърждава от цяла армия езиковеди и библеисти, правилността на “Книга на Мормон”, която Дж. Смит представя за богооткровена, е невъзможно да се установи, защото не съществуват нито оригиналните златни плочи, нито следите на някакъв “реформиран египетски език”. Освен това възниква въпросът: Ако “Книга на Мормон” има дехилядна давност, то как са могли да попаднат в нея богословски, социални и политически теми, характерни именно за американското общество в началото на XIX век? В “Книга на Мормон” има 27 хиляди думи и дословни допълнения от английския превод на Библията на крал Джеймс. При това тя съдържа дори някои неточности на този превод. И отново - как са попаднали в нея толкова многочислени допълнения от сравнително нетолкова отдавна направен английски превод?

Но най-главният проблем за мормоните, които те се стараят да заобиколят, е в **археологията и генетиката**. Всички споменати в “Книга на Мормон” градове, лица, животни, тъкани, метали, войни, царе, места не намират археологическо потвърждение. Съвременната наука няма сведения за някакво място на миграция на древни евреи в Америка или за това, че местното население е познавало християнството и Библията преди идването на Христофор Колумб. Освен това американските индианци принадлежат към многолюдна раса, нямаща нищо общо със семитската, към която принадлежат евреите. Поначало “Книга на Мормон” страдала от редица очевидни нелепости и противоречия, които били “изчистени” в нейните следващи преиздания.

С една дума, не съществуват нито градовете, нито хората, нито народите, споменати в “Книга на Мормон”, и няма нито златни плочи, нито следа от оригиналния език на книгата. Не са открити абсолютно никакви археологически и биологически данни, които дори с намек да потвърждават правдивостта на описаните от Смит събития. Затова пък е установен фактът за окултния метод на “превода” и това, че много в него, както и в други писания на мормонския “пророк”, е било продиктувано от “духове”. Още апостол Йоан Богослов предпазвал вярващите от всякакви духове: *“Възлюбени, не на всеки дух вярвайте, а изпитвайте духовете, дали са от Бога...”* (1Йоан 4:1). За да се установи личността на духа, трябва да бъде запитан признава ли, че Исус Христос е истински Син Божий и Творец на света, равен на Бог Отец, станал човек, за да спаси света от властта на дявола. Падналите духове никога не могат да признаят това. И действително духовете, явили се на Смит, му внушили, че Христос е едно от божествата, т. е. е творение, а не Творец. Освен това дух от Господа никога не би предлагал съществуващата Христова Църква да бъде заменена с нова, мормонска - тази Църква, за която Господ е казал: *“Ще съградя Църквата Си, и портите адови няма да ѝ надделаят”,* и която се явява *“стълб и крепило на истината”* (Мат. 16:18; 1Тим. 3:15).

И така “Книга на Мормон” е жалка пародия на Писанието и мормоните дълбоко се заблуждават, като я приемат за боговдъхновена и я приравняват с авторитета на Библията.

жеучението на мормоните

В своите книги Джоузеф Смит и неговите приемници се ползват от християнски понятия и библейска терминология, но влагат в тях друг смисъл, създавайки по този начин ново, нехристиянско учение. За съжаление много неосведомени и доверчиви хора не се досещат, че термините “Син Божий”, “спасение”, “изкупление”, “освещение”, “Троица” и други при мормоните имат съвсем друго, нехристиянско съдържание и затова попадат в техните мрежи. Ето някои от най-явните изопачения на християнството.

За Бога

В първата точка на “символа на вярата” на мормоните четем: “Ние вярваме във Вечния Бог Отец, в Неговия Син Исус Христос и в Светия Дух” - като че звучи правилно. При по-внимателно изучаване на източниците на тяхното учение обаче се оказва, че думите “Бог Отец” те възприемат буквално, биологически. Така например

техният “бог вседържател” уж имал **жена**, която му родила “деца”. Името на “жената” никъде не се упоменава, защото това е тайна; децата са - Иисус Христос, Луцифер и ние с вас. “Отецът”, както смятат мормоните, живее в центъра на света на светилото Колоб, има физическо тяло и е човекообразен. “Децата” отначало имали само невидими, духовни тела (видимите физически тела те получили по-късно). Всичко това у мормоните се нарича “нашият предземен живот”. Оказва се, че заедно с Господ, Творец на небето и земята, съществуват и неопределено количество всякакви богове и богини. Наистина някои мормони ще настояват, че те признават само единия Бог, но това не се утвърждава от създателите на тяхното учение.

Пресветата Троица в нашето християнско разбиране не съществува за мормоните. Думата “Бог” се възприема от тях като **едно от** върховните същества. Те вярват в детеродните двойки, усъвършенствани от хората, които имат начало във времето и творят физически тела, “въплъщавайки духа”. Това мормонско множество богове е предвождано от “Елохим”, упоменат в старозаветното Писание - според мормоните “бог на Земята”, имащ тяло, подобно на нашето. Основателят на сектата Джоузеф Смит твърди: “Аз искам открито да ви заявя, че винаги и на всички събрания, където съм проповядвал за същността на Божеството, това е било проповед за множеството богове.” Милтон Хънтър (Milton R. Hunter), член на Първия съвет на седемдесетте старци, учел: “Сам Бог, нашият общ Отец... бил някога човек както всички нас, а след това станал Бог... Той се усъвършенствал и развивал, докато достигнал до състоянието на божество... И всички ние трябва да се научим как да станем богове.” В книгата “Доктрина на мормоните” техният водещ “богослов” В. McConcie пише: “Съществуват трима богове - Отец, Син и Свети Дух... Ние се покланяме на тези трима богове. Но освен тях съществуват безчислено количество други свещени личности, идващи от безбройните светове, които са достигнали прослава и затова също са станали богове... Това учение за множеството богове е толкова всеобхватно и славно, че пленява всяко въображение... И всеки, който достигне до прослава, ще стане Бог.” Трябва да се отбележи, че подобни идеи за божества, управляващи различни светове, са характерни за окултизма.

Съвършено ясно е, че мормонското учение за **развиващите се и усъвършенстващи се** богове, получили тела, е напълно чуждо на християнството, богохулно и оскърбително за здравия смисъл. Християнството винаги различава строго вечната, безконечна, всесъвършена и недостъпна за разбиране Божия природа от създадената и ограничена природа на другите същества - ангели, хора, животни и т.н. Не трябва да се бърка Твореца с творението!

Някои не без основание изказват предположението, че самото учение за раждащите се деца божества било измислено именно за оправдание на многоженството на “пророците” и “светците” от мормонската религия.

Христос

Мормоните твърдят, че вярват в истинния, библейски Иисус Христос. Една от техните брошури гласи: “Христос е нашият изкупител и Спасител. Без Него не би имало нито изкупление, нито спасение.” Подобни твърдения объркват простодушните вярващи, които смятат, че мормоните проповядват християнското учение. В

действителност тяхното учение за Христа е изпълнено с окултно влияние и задгробни същества.

За християните Иисус Христос е Второто Лице на Пресветата Троица, истинният Бог, съвечен и единсъщен на Бог Отец, роден, несътворен, безмерно по-висш от всички творения. За мормоните Той не е уникален. Иисус е едва **един от множеството** богове (при това не особено значим), Който със своите лични заслуги достигнал до божествена праведност. Според един от идеолозите на мормонството: “Христос е спасено същество”. Той уж бил рГден брат на Луцифер (Сатаната). Последният се оказал непослушен син на “Елохим”, същия, който родил и Иисус. Христос се явява едва първият сред безчисленото множество други духове. Той бил роден уж чрез физическото съвокупление на “Отца” (Адам - Елохим) с Мария. В други версии на мормонското учение Христос се именува сътворен във времето. При това еретическо разбиране на библейските събития се достига до абсурдното твърдение, че Дева Мария освен че имала физическа близост с “Елохим”, но и живяла със своя мъж Иосиф и не била дева. Някои от мормоните дори дръзват да наричат Христос свой “по-голям брат”.

Опитвайки се да оправдаят многоженството, мормоните учат, че Иисус бил женен в Кана Галилейска и имал множество други жени, сред тях били Марта и Мария (сестрите на Лазар), от които му се родили деца. Разбира се, в Свещеното Писание няма нищо подобно. Цялото това богохулно учение е измислено от “пророците” на мормонството. Ако се събере в едно всичко, което мормонските “богослови” говорят за Христос, то ще се види, че те Го унижават повече от арианите, осъдени от Първия Вселенски събор, който се състоял в гр. Никея в 325 година.

Когато мисионерстват сред християни обаче, те поначало избягват тези специфични възгледи на своето учение и говорят за Христос с престорен възторг и благоговение. Възможно е дори много мормони да познават зле подробностите на своето учение и просто да повтарят общоприетите християнски истини, от които са отстъпили основателите на тяхната религия. В действителност мормонските “епископи” не преминават дори формално през богословско образование, а получават длъжността си благодарение на своите комерчески и организаторски способности.

*Духове и хора,
първороден грях и спасение*

Мормоните вярват в предсъществуването на човешките души. Според тяхното учение до физическото си раждане на този свят душите на хората съществували в духовния свят. И ето “Отец - Елохим”, сам притежавайки физическо тяло, замислил за своите деца духове “чудесен план”, за да станат и те богове, тъй като всички бащи искат децата им да приличат на тях. Затова “Отецът” решил да ощастливи хората с физически тела (т.е. да материализира духовете) и поръчал това дело на “бога Иисус”. Но Луцифер (Сатана), който се оказал по-лошият брат на Иисус, от завист започнал да му пречи да направи духовете хора.

Според учението на Библията грехът на Адамовото непослушание в рая е ужасна трагедия за човечеството, защото той повредил нравствено нашата природа. Заради първородния грях всички хора се раждат със склонността да грешат. В него е първопричината за бедствията и престъпленията на човешкото общество. За мормоните обаче грехопадението е благо, защото било необходима крачка в жизнения план и е

велико благословение за човечеството. Заради това падение ние сме ощастливени с физически тела и можем да раждаме деца - новите богове. Според Брайам Йънг Адам и Бог са едно и също лице: “Адам е нашият отец и Бог. Той е единственият Бог, с когото ние общуваме.”

Мормоните признават необходимостта от кръщение, но считат за действително само своето, мормонското. Именно то обаче е недействително и лишено от благодат, защото те отричат Пресветата Троица, в името на Която се извършва кръщението. Освен това допускат чудовищния обряд за кръщаване на мъртви - т.е. живият мормон може да се кръсти няколко пъти в чест на своите умрели предци. Мормоните оправдават това с довода, че в течение на целия период от апостолите до Дж. Смит светът лежал в тъмнина и никой нямал възможност да се спаси. Затова, за да спасят умрелите, мормоните кръщават със задна дата. Именно по тази причина при тях е толкова развит интересът към генеалогията. Те се опитват да “спасят” по възможност всички свои предци. За тази цел в Солт Лейк Сити са построили пететажна библиотека за семейните истории на родовете си, която има повече от 1200 отдела в 44 страни на света.

Целта на живота си мормоните откриват в това да станат богове. Брайам Йънг в своя “Дневник с поучения” пише: “Боговете съществуват и всеки трябва да се готви, за да стане един от тях.” Подобна мисъл изказва и президентът на мормонската църква Лоренцо Сноу: “Някога Бог бил изцяло подобен на човека; и в бъдещето човекът може във всичко да стане подобен на Бога.”

Учението на мормоните за предсъществуването на човешките души, за тяхното безконечно развитие и превръщането им в богове, снабдени с физически тела, е свършено чуждо на християнството.

Отношение към Писанието

За нас, християните, Свещеното Писание е Божие откровение. То има завършен вид в смисъл, че никакви други откровения и “видения” не могат да бъдат добавяни към него. За мормоните нашата Библия е незавършен и не напълно убедителен източник на вярата. Те допускат четене на Евангелието за запознаване с живота и учението на Исус Христос. За по-дълбоко запознаване с вярата обаче те дават преимущество на своите “свещени писания”: “Книга на Мормон”, “Скъпоценната перла”, “Доктрини и завети” и др. Освен това продължават да попълват учението си с все по-нови “откровения”. Б. Йънг например твърди, че получил толкова много откровения, че “можел да пророчества с бързината на хрътка”.

Проблемът за многоженството

От самото начало на своето възникване сектата на мормоните внесла в обществото голяма съблазън с откритото поощряване на многоженството. Смит твърдял, че същият “дух”, който му връчил златните плочи, му заповядал да има няколко жени. Ако не се обзаветял с “множествена съпруга”, го грозяла опасността да загуби апостолското звание и да получи вечна гибел. Стараейки се да се подчини на “духа”, Смит придобил повече от двадесет жени. “Светите” му последователи гледали да не изостават от своя

пророк и си взимали за жени не само неомъжени девойки и вдовици, но и посягали на честта на омъжени жени. Няколко възмутени мъже издали листовки, изобличаващи Смит и развратността на “светците”. Така например Брайам Йънг имал около 30 жени.

Вълненията относно многоженството при мормоните не стихвало от самото възникване на сектата, докато в 1870 г. правителството на САЩ не се заело сериозно с този проблем. Приемникът на Йънг, “пророкът” Джон Телор, упорито настоявал за правото на мормоните да имат по няколко жени и встъпил в открит конфликт с властите. Тогава Конгресът на САЩ значително засилил мерките и новият мормонски лидер Уилфред Уолф се отказал накрая от многоженството. Но не всички мормони се подчинили на неговото решение и настъпил разкол. Най-упоритите многоженци, които могат да бъдат наречени “старомормони”, емигрирали в Мексико. Останалите - “новомормоните”, се подчинили на властите. Следващите учители на мормонството щателно изчистили историята на своята секта, “избелили” нейните тъмни страни и обявили бившата привързаност към полигамията за грешка.

Отказвайки се от многоженството, съвременните мормони пренесли целия патос върху брака и раждането на деца, което произтича пряко от учението им за материализирането на духовете. Според тях духовете, много на брой, са “деца на Бога”, още неосъществени с физически тела. Тези, които накрая получили своите тела на земята, били длъжни да се плодят колкото се може повече заради останалите духове. Затова мормоните се стараят да народят по-голямо количество деца. Те се боят, че ако човек умре бездетен, то след смъртта ще бъде само “ангел”, нямащ възкръснало тяло, и в истинския смисъл на думата ще стане прислужник при боговете. По този начин те вярват, че само посредством брака и раждането на деца им се открива достъп до висшата степен на славата.

Разбира се, в Свещеното Писание няма нищо подобно - там доброволното девство се поставя по-високо от брачния живот. Според апостол Павел: *“Нежененият се грижи за Господни работи - как да угоди Господу; а жененият се грижи за световни работи - как да угоди на жената”* (1Кор. 7:32-35). За преимуществото на девството може да се прочете още и в беседата на Спасителя в Евангелие от Матея, 19:12, както и в книга Откровение 14:3-5. Сам Господ Исус Христос, Неговата пречиста Майка Дева Мария, пророкът Иоан Кръстител, апостол Иоан Богослов, апостол Павел и много други велики праведници били девственици.

Освен учението за многоженството, мормоните трябвало да подложат на ревизия и расовите си възгледи. Отначало те твърдели, че негрите са потомци на Каин и са недостойни за равенство с белите и за свещен сан. Но с нарастването на негърското движение за граждански права тази позиция се превърнала в тежко бреме и в 1978 година президентът на мормонското движение Спенсър Кимбал обявил, че въз основа на негово бивше откровение негрите можели да бъдат посвещавани в свещеници наравно с белите.

Мормонската “църква”

За мормонството е характерно пълното неприемане на историческото християнство и Православната Църква с нейната двухилядолетна история. Изхождайки от първото откровение на Дж. Смит, че “всички религии се заблуждават”, мормоните считат, че

отстъплението от вярата станало непосредствено след смъртта на апостолите и че Църквата (ако не се смята американското ѝ разклонение сред индианците, задържало се 300 години по-дълго) изчезнала от лицето на земята чак до възраждането ѝ от Смит в XIX век. Джоузеф Смит твърдял, че “всички християнски пастири са деца на дявола... че те и техните последователи ще получат жребия на дявола и неговите бесове... И всички заедно ще загинат.” Приемникът му Б. Йънг казвал, че всички християни са неверници.

Следвайки примера на своите основатели, мормоните наричат вярващите християни “деца на дявола”, а нашата вяра - “езическа нечестивост”. Въобще за тях е много характерно едно крайно озлобено отношение към традиционното християнство. За истински вярващи, спасени и свети те признават само себе си.

Мормонството се управлява от съвета на тримата “първосвещеници” (First Presidency), подпомогнати от съвета на дванадесетте “апостоли” и съвета на “седемдесетте”. Спомагателните и второстепенни длъжности се разпределят между “патриарха” и “епископите”. Цялата структура на мормонската организация се гради на идеята за “свещеничеството”. Всеки мормон от мъжки пол, по-голям от 12 години, се причислява към “Аароновото свещеничество”, от което с времето могат да го извикат при “Мелхиседековото свещеничество”. Разбира се, тези наименования нямат нищо общо с библейското им значение. Богослужението в старозаветния иерусалимски храм извършвали потомците на Аарон от коляното на Левий. С разрушаването на Иерусалим в 70 година на нашата ера и разселването на евреите по целия свят свещеническата приемственост по чина на Аарон се прекъснала и не може да бъде възстановена, тъй като Бог **отменил** това свещенство заедно с неговите жертвоприношения и обряди. Свещеник “по чина на Мелхиседек” може да се именува **само** Господ Исус Христос като вечен Цар на света, принесъл Себе Си в жертва за човешкото изкупление. Затова никой от смъртните не смее да се назовава с това звание. За отмяната на Аароновото свещенство и за вечното свещенство Христово по чина Мелхиседек подробно пише апостол Павел в своето Послание до евреите, 6:17-10:23. За извършването на Светото Причастие и на другите Таинства в Църквата апостолите ръкополагали епископи, които на свой ред ръкополагали свои помощници - презвитери (свещеници) и дякони (вж. послания до Тит и Тимотей). Тази благодат на свещенството от апостолските времена се предава в Църквата непекъснато от епископ на епископ и се нарича *апостолска приемственост*. В религиозните групи, където тази приемственост по някаква причина се е прекъснала, се е прекратила и благодатта на свещенството. Тъй като мормоните нямат апостолска приемственост, то нямат и благодат на свещенството. Техните “първосвещеници”, “патриарси” и “свещеници”, както и техните “апостоли” и “пророци” - всичките са празни наименования.

Като почитат Дж. Смит за възстановител на църквата, мормоните го приравняват по авторитет с Исус Христос. В своя храм в Солк Лейт Сити например на най-видно място наред с изображението на Исус Христос виси и това на Дж. Смит. Разбира се, това е непростителна дързост! Та нали Исус Христос е истинният Син Божий, Творец на света и Спасител на човечеството, а Дж. Смит - лъжец, мечтателен търсач на съкровища, окултист, измамник и развратник. На фона на Спасителя той изглежда посмешен и жалък, отколкото макак на фона на велик пълководец или гениален учен.

Заклучение

И така учението на мормоните има окултен произход и противоречи на най-главните догмати на християнството. При все това мормонските мисионери го представят за християнско и провеждат настъпателна проповед, ходейки от врата на врата по домовете, като примамват простодушните в мрежите на своя култ. В проповедта си те се концентрират върху социалния, “семеен” облик на мормонството, предлагайки психологическа стабилност и житейско благополучие.

Тяхната секта е построена върху жестока иерархия и се ръководи от “пророци” и “апостоли”. В нея царят безмилостен авторитаризъм, потискане на личността и инакомислието, кръгове от многочислени посвещения и психологическа обработка. Редовите мормони не подозират за съществуването и до ден-днешен на “ангелите на смъртта”, които изпълняват смъртни присъди над хората, негодни на сектата. Новообърнатият се задължава да бъде в постоянен контакт с мисионерите, да ходи на техните събрания и “богослужения”. Хулейки Православната Църква, нейното учение, храмове и богослужения, Светите отци и свещенството, мормоните се опитват да оправдаят собствената си бездуховност.

Като се възползват от наивността на хората, израснали в условията на войнстващо безбожие, мормоните започват да изпращат своите мисионери в страните от Източна Европа и в Русия и неотдавна създадоха в Москва център за своята пропаганда. Те се канят да построят свой храм в Полша. Вече са превели на руски “Книга на Мормон” и друга своя литература.

За да защити себе си и своето семейство от натиска на мормонството и другите секти, православният човек трябва добре да изучи своята Православна вяра, Священото Писание, както и да почувства онази велика духовна сила, която идва от църковните тайнства, Светото Причастие и от богослуженията на Православната Църква.

Величието на Бога и нищожността на боговете

*“...който превъзнесе себе си,
ще бъде унижен;
а който се смири, ще бъде въздигнат.”*

(Мат. 23:12)

Неотдавна актрисата Шърли Маклейн (Shirley MacLaine) предизвика възторг у много американски телезритатели, когато, стоейки с разперени ръце на брега на Тихия океан, запя: “Аз съм Бог, аз съм Бог, аз съм Бог!” Това се излъчи в телевизионната серия “*Out on the Limb*” през 1987 година. Вярващите хора биха могли да игнорират глупавото изстъпление на смахнатата актриса, ако то не беше заплануван акт за популяризацията на движението Нов век. Това модно сега учение проповядва, че всичко е Бог и Бог е всичко, т.е. че Бог и природата са едно и също нещо. Следователно всеки човек е Бог. От това следва изводът, че задачата на човешкия живот е да прояви своята латентна божественост, да се осъзнае като “бог”. “Когато ти накрая разбереш своята божествена

природа, - говорят “апостолите” на новото учение, - ще те обхване забележителното усещане, че си по-висш от пространството и времето, по-висш от всичко материално.”

Подобни горди твърдения не са нови, тях отдавна ги проповядва индуизмът. Един от съвременните му популяризатори - Сай Бейба (Sai Baba), пише: “Ти си Бог на вселената... Ти действително си Бог... ти не си човек, ти си Бог” (“*Sathyam-Shivam Sundaram*”, “*Sathya Sai Speaks*”, Bangalore, India, 1973). При трансцендентална медитация се съветва да си внушаваме: “Аз съм слънце; аз съм истинско, истинско слънце... Чрез мен се движи цялата вселена и получава своето битие... Аз съм съществувал преди възникването на света... Аз прониквам във всеки атом и го привеждам в движение... О, колко съм прекрасен... Аз съм цялата вселена. Всичко се намира в мен... Аз съм Бог!” (Swami Visnudevananda, “*The complete Illustrated Book of Yoga*”, New York, Pocket Books, 1972).

Не е нужно дори да се споменава колко са безумни подобни претенции от гледна точка на християнството. Признавайки високото предназначение на човека, то ни учи ясно да разграничаваме безконечния, всемогъщ Творец от всички останали. “(Бог) живее в непрстъпна светлина, Когато никой от човеците не е видял, нито може да види” (1Тим. 6:16). Всъщност Бог е всичко, а ние сме нищо. Ако човек смирено се покланя пред своя Създател и се покорява на Неговата воля, е способен с Божия помощ да израства и да се усъвършенства - в пределите на естеството си.

Затова е много странно да се слушат проповедници, представящи се за християни, да повтарят индийските гуру и да призовават своите последователи да разкрият божествеността си. Например ето какво проповядват мормоните: “Както Бог някога е бил човек, така и всеки човек може да стане Бог”. (Lorenzo Snow, *Millenia Star*, vol. 7 and vol. 54). И още: “Помнете, че Бог, нашият небесен Отец, някога е бил смъртно дете като всеки от нас и постепенно е израснал, изкачвал се е от степен на степен по стълбата на саморазвитието и самоусъвършенстването. Той се движел напред и преодолявал всичко, докато не достигнал до това състояние, в което се намира сега” (Orson Hyde, *Journal of Discourses*, vol. 1). Джоузеф Смит, основател на сектата на мормоните, проповядва: “Аз ще ви разкажа как Бог е станал Бог. Мнозина мислят, че Небесният Отец съществува от вечността... Но Той е обитавал земята подобно на Иисус Христос, Който искал всички хора да познаят истинския Бог... Затова вие всички сте длъжни да знаете как да станете богове и да се научите да се изкачвате по пътя, по който са се изкачили всички богове. Така ще преминете от малкото към голямото, от благодат към благодат, от слава към слава, докато не възседнете в слава подобно на всички онези, които преди са възседнали на трона на вечната сила” (*Times and Seasons*, 15 август 1844 г.). Подобни изказвания могат да се чуят и от други мормонски “пророци”. За тях Господ Иисус Христос не е Второто Лице на Пресветата Троица, единосъщен с Бог Отец, а **един от боговете**, наравно с ангела Денница и прочие духове! Всъщност мормоните, като считат един от боговете си за главен, разкриват, че той е ограничен и не е единствен.

Ние вярваме, че истинният Бог не само е главен сред уж подобните Му, но и че Той е **единственият** Бог, на Когото няма подобен. Има само един Бог - всемогъщ и вечен Творец; всички останали творения са подобни на малки числа в сравнение с безкрайното.

За съвременното общество е трагично това, че при целия си научен и технологичен прогрес в духовен план човечеството подивява и все повече се поддава на **духа на гордостта**, при което безумните идеи за разкриване на неговата божественост срещат

нарастващо съчувствие. Според апостол Павел отличителното качество на последния враг на християнството, Антихриста, ще бъде извънмерната му гордост. Той ще бъде *“човек на греха, син на погибелта, който се противи и превъзнася над всичко, що се нарича Бог, или светиня, за да седне като бог в Божия храм, показвайки себе си, че е бог”* (2Сол. 2:4). Навярно неговото безумно претендиране за божественост ще бъде посрещнато одобрително от съвременното общество именно защото самото то напълно ще бъде проникнато от идеята за обожествяването на човека.

Следва да се обърне внимание, че всички учения, възвеличаващи човека като умален модел на Твореца, са родствени помежду си в това, че имат **окултен** произход. В отделни пунктове те, разбира се, се разминават. Например древният езически политеизъм с неговите магии и мистерии, а също и съвременното мормонство, продиктувано от “духове” - въвеждат множество богове.

Теософските учения, като индуизъм, будизъм и съвременното движение Нов век - проповядват пантеизма. Отричайки лично Бог Творец, те учат, че природата е и Бог. Разбира се, пантеистичният бог съвсем не е Бог, а естество, на което се приписват някои божествени свойства - вечност, вездесъщие, разумност и своеобразна справедливост. Иначе казано, пантеизмът е облагороден атеизъм.

Третата група учения принадлежи на древните питагорейци, гностици, неоплатонисти и редица следващи философски школи, като например на Якоб Бьоме, Шопенхауер, Сведенборг, Парацелс, Шелинг и други. Известно е, че гностическите секти били особено активни в първите три века на християнството и представлявали голяма пречка за Църквата. Ученията от тази група въвеждат между Абсолютния Бог и долния свят различни **посредстващи** (междинни) същества. За едни това е Демиург, за други - Логос или София, при трети - “мировата душа”, “женственото начало” и т.н. Тези учения са крайно объркани и противоречиви в детайлите си, но общият им принцип е **еманацията**, или изтичането. Нисшите божества, “еоните”, изтичат от висшите по подобие на стъпаловиден водопад, започвайки с трансцендентния Абсолют, Висшето начало или Първоизточника и завършвайки с физическия свят. При някои гностици числото на посредниците между Великия непознаваем и материалния свят достига до тридесет и двама, при други се ограничава до един или двама.

И отново бог Абсолют на тези учения не е истинният Бог, защото, изпускайки от себе си нисши същества, той се променя и сам е подчинен на закона за необходимостта. Освен това, снабдявайки своите еони с божествени свойства, като например творчеството и властта за управляване на света, гностиците ограничават Абсолюта. По този начин при тях различието между Твореца и творението се заличава.

Впрочем съблазънта да се прехвърли мост между Твореца и творението отчасти засегнала и руското богословие благодарение на философа Владимир Соловьев. Редица религиозни мислители, увлечени от неговите идеи, като например прот. Павел Флоренский, прот. Сергей Булгаков, проф. Николай Бердяев и някои богослови от Парижкия богословски институт развивали идеите му за София, мировата душа и “женственото начало в Бога” в гностичен дух. (На тази тема виж обстойната статия на протопрезвитер Михаил Помазански: *“Чтения о богочеловечестве”*, Православный путь за 1956 год.)

Професор А. В. Карташев по повод влиянието на В. Соловьев върху руската религиозна мисъл пише следното: “Мистическият кон, на който Соловьев прелита през страшната пропаст между Бога и света, е отдавна захвърлената и полузабравена София.

Повтаряйки хилядолетните древни опити, елинската философия, библейския хохмизъм, равинската кабала и бурната гностическа фантастика, за да може илюзорно да запълни пропастта между Твореца и творението, Соловьев избира ... София и това задълго зарежда с инерция нашите религиозно - философстващи мислители и поети ... С никаква постепенност, с никакви мостове от еони е невъзможно да се надмине онтологичното откъсване между двете полярности (Бог и света) ... С никакви *crescendo-diminuendo* от творението към Твореца *et vice versa* няма да се създаде плътна непрекъснатост и в някой от милиметричните процепи ще пропадне като в бездна всичко построено” (Статя на 1500-летие Халкидонского Собора).

За “Смисъла на любовта” на В. Соловьев професор прот. Георгий Флоровский коментира: “Това е някакъв зловещ окултен проект за възсъединяване на човечеството с Бога чрез разнополова любов” (“Пути Русского Богословия”).

Разграничавайки се от всички опити да се хвърли мост между безкрайното и тленното, Православната Църква не признава никакви самостоятелни божества, нито никаква еманация от Първоизточника, нито посредници между Бога и творението.

Тя учи, че първоначално не е съществувало нищо - нито духовният, нито материалният свят, не са съществували времето и пространството, а само Единият неизменим и всесъвършен Бог - Отец, Син и Свети Дух - единосьщна и неразделна Троица.

Когато Бог пожелал, създал отначало великия духовен свят, който населил с разумни духове, наричани ангели; след това - нашия видим, материален свят. За създаването на това или онова Той не използвал никакво вещество, каквото и не е съществувало, но всичко сътворил от нищото - единствено по действието на Своята всемогъща воля. Нищо не Го принуждавало да твори. Той създавал така, както било угодно на Неговата воля. И така Бог е единственият източник на битието на всичко видимо и невидимо. Ангелите и човешките души не са вечни, а безсмъртни, и то не по своето естество, а по волята Божия. Само Бог е вечен и безсмъртен по същество. “Бог винаги е бил, е и ще бъде или по-добре казано, винаги е - обяснява свети Григорий Богослов, - защото думите бил и ще бъде означават деление на времето и са свойствени за преходното естество. А Бог е вечно Съществуващият. И поради това Той се именува така, защото съсредоточава в Себе Си самото всецяло битие, което няма начало и край. Неговата същност е като море - неопределено и безкрайно, простиращо се извън пределите на всяка представа за време и естество”.

Между Божията безкрайна и всесъвършена същност и всички останали съществува непреодолима бездна, която не допуска никакви посредници. Между Бог и света не може да има нищо средно, както няма нищо средно и между логическата единица и логическата нула.

Но бидейки безкраен и всесъвършен, Бог не е извън света, както някои мислят, че Той обитава някъде далече зад пределите на пространството. Напротив Той е всеобгръщат и всепроникващ, Той присъства едновременно навсякъде, но като най-чист Дух не се смесва с нищо и нищо не се докосва до Него.

За Бога трябва дя се говори винаги с голямо благоговение и сдържаност, защото Той е непостижим в Своята същност. Само със слаби намеци ние можем да се опитаме да опишем Този, Когато назоваваме с това таинствено име. “Когато желаеш да богословстваш, - наставлява преподобният Максим изповедник, - не се изкушавай да разкриваш Бога в Неговата същност, защото това е непостижимо не само за човешкия,

но и за всеки друг разум. По възможност размишлявай за Неговите свойства: вечност, безпределност, непостижимост, благодост, премъдрост и всемогъща сила, направляваща всичко и всички с праведния си съд. Та нали сред хората вече има богослови, които, макар и малко, познават тези Божии свойства”.

Понякога човек, забравяйки величието на Бога, започва да се сравнява със себеподобните си или с неразумните твари и тогава измамно се самовъзвеличава. В такива случаи за него е полезно да погледа звездното небе и мислено да види себе си в гълбините на пространството. Някъде в безбрежното море на космоса е захвърлена мъничката световна точка - галактиката, наречена Млечен път. На края на тази галактика, сред билиони други звезди се крие нашата слънчева система, която не можем да разгледаме дори с помощта на най-мощния телескоп. А още по-дълбоко някъде в системата на Слънцето се намира нашата микроскопична планета Земя. И ето на нейната повърхост се суеят някакви си вируси, едnodневни създания - ние с вас! Ако сме толкова нищожни в сравнение с Вселената, то какви сме в сравнение с Този, Който я е създал единствено със Своите слова?

Човек не знае на кое повече да се удивлява: на Божието величие или на това, че при цялата Своя безпределност Той помни и се грижи за всекиго от нас! Бог не само ни вижда, но и знае в съвършенство всичко, което е в нас - нашите съкровени мисли, чувства и намерения; и всичко това Той познава по-добре от нас самите. *“И няма твар, скрита за Бога; а всичко е голо и открито за очите на Оногова, пред Когото ние ще отговаряме”* (Евр. 4:13). Знаейки нуждите и немощите ни, Той бди над нас като най-грижовната и любяща майка и при това управлява цялата необятна вселена - всичко видимо и невидимо. Направлява към благо и живот всяко сътворено от Него същество. Ако ние всички следвахме волята Божия, то на земята биха царували рай и блаженство.

Но вместо това ние виждаме съвсем друго. Къде е причината за човешките бедствия? Според Библията - в горделивото желание на нашите прародители да станат богове. Древната змия - дяволът, сам паднал от Небето поради своята гордост, им внушил, че вкусвайки забранения плод, те няма да умрат *“и ще бъдат като богове”* (Бит. 3:5). Но защо нашите прародители са повярвали на такова дръзко предложение? Очевидно, защото то е звучало правдоподобно. Лъжата става по-действена, ако към нея добавиш и трошица истина.

Първосъздаденият човек е съзнавал, че е надарен с нещо велико, което го прави по-висш от неразумните твари. Това велико нещо бил печатът на образа и подобие Божие, с който Творецът белязал безсмъртната му душа. Този печат на богоподобие откривала пред човека пътя към познаване тайните на битието и творчеството, той го привличал към идеалното и безкрайното, правел го способен да обича безкористно, привличал го към общение с Бога, направил го цар на природата. По Божия план човекът трябвало да се усъвършенства, като работи над себе си и развива своите духовни способности. Бог поставил пред човека високата цел да се уподоби с Неговото съвършенство, което трябвало да постигне под Неговото ръководство и с Негова помощ.

Лъжата на дявола се състояла в това, че с просто желание, с един смел скок, покрай и дори въпреки Бог би могъл да постигне състоянието на божественост; че би могъл без всякакво волево усилие и работа над себе си да достигне всички знания и да стане съвършен. Вместо това измаменият човек със своето *salto mortale* не само не достигнал до това състояние, което му обещал изкусителят, но пропаднал в ужасната бездна на

греха и по този начин загубил дори това, което притежавал по-рано. От владика на природата станал жалка играчка на собствените си страсти. Своята повредена от греха душевност Адам и Ева предали на потомците си. Апостол Павел изобразява нравствената нищожност на грешния човек така: *“Нещастен аз човек! Кой ще ме избави от тялото на тая смърт?... Защото не доброто, което искам правя, а злото, което не искам, него върша”* (Рим. 7:19-24).

Бог следвало да унищожи човека за неговата дързост или просто да му обърне гръб и да го предостави на произвола на слепите и разрушителни природни сили. Но Той е толкова велик в Своята милост, както и в Своето Творческо всемогъщество! Вместо да се отвърне от човека, Той Сам, в Лицето на Своя Единороден Син от престола на непристъпната Си слава, слязъл в нашата долина на скръбта и мрака.

Идвайки при нас, Той не само ни научил правилно да вярваме и да живеем праведно, но и възприел нашата човешка природа. Чрез това дивно и непостижимо съединение на Своята Божествена с нашата човешка природа Бог влял в изнемощялото ни естество свежи нравствени сили, благодарение на които възкачването към Бога станало за нас реална възможност. Без чудото на въплъщението евангелското учение би станало недосегаем идеал.

Действително и в старозаветното време хората имали много здрави понятия за добро и зло, мнозина притежавали възвишени представи за Бога, но били безсилни да се усъвършенстват нравствено. На всички им била необходима Божествена помощ и Господ Иисус Христос ни я донесъл. Тук непроходимата пропаст между Бог и творение, която никой не можел да преодолее, преминал Господ Иисус Христос със Своето въчовечаване. Той станал като мост между трансцендентното и тленното, между Твореца и творението! Той ни възприел в общение със Себе си. Не със своите усилия, а благодарение на Христос ние сме станали *“участници в божественото естество”* (2Пет. 1:4).

По този начин обожествяването на човека е неосъществима мечта и ужасна съблазън, когато той се опитва да я достигне сам. Всеки опит самочинно да се прескочи бездната между земята и Небето завършва с неизбежно пропадане на дъното на ада, където изпаднал гордият ангел Денница. Ако човек покайно и смирено се обръща към Христос, тогава, държейки се за Неговата ръка, той може да започне духовното си издигане към Бога.

Съединението с Христа и приобщаването към Неговата божествена природа не е отвлечена теория, а реалност, която се осъществява в тайнството **Причастяване**. Трагично е, че инославният свят, който толкова много говори за духовно възраждане, не разбира целта на Христовото въплъщение. Та нали затова се е въплътил Христос, за да ни съедини със Себе Си. Действително - само да ни научи или да ни даде добър пример би могъл или ангел, или някой от пророците. Христос се въплътил именно защото единствено чрез съединението с Него е възможно истинското възраждане и приближаване към Бога: *“...никой не дохожда при Отца, освен чрез Мене”* (Иоан 14:6).

Затова Господ учел: *“...ако не ядете плътта на Сина Човечески и не пиете кръвта Му, не ще имате в себе си живот. Който яде Моята плът и пие Моята кръв, има живот вечен, и аз ще го възкреса в последния ден... Който яде Моята плът и пие Моята кръв, пребъдва в Мен, и аз в него”* (Иоан 6:53-56). В беседата за лозата Христос обяснява колко е важно съединението с Него: *“Както пръчката сама от себе си не може да дава плод, ако не бъде на лозата, тъй и вие, ако не бъдете в Мене. аз съм*

лозата, вие пръчките; който пребъдва в Мене, и аз в него, той дава много плод; защото без Мене не можете да вършите нищо” (Иоан 15:4-6).

По този начин целта на vyplъщението Христово се заключава в духовното и физическото възраждане на човека. Духовното обновление, започнато в този живот, завършва с физическото възстановление на човека в деня на всеобщото възкресение от мъртвите. Тогава “*праведниците ще блеснат като слънце в царството на Отца си*” (Мат. 13:43). Апостол Иоан Богослов е писал за това малко загадъчно: “...*сега сме чеда Божии; но още не е станало явно, какво ще бъдем. Знаем само, че кога стане явно, ще бъдем подобни Нему, защото ще Го видим както си е*” (1Иоан 3:2).

И така ние все още сме неспособни напълно да постигнем цялата висота на призиването, към което ни тегли всемилостивият Творец. Важно е да помним обаче, че усъвършенстването е възможно само под ръководството и с помощта на Господ Исус Христос. Само Той може да обнови нашето повредено състояние, само Той може да влее в нас необходимите духовни сили, само Той, съединявайки ни със Себе Си, ни обожествява. Без Него ние сме нищо, прах и пепел, както впрочем и неразумните твари. Да станем богове без Бога - това е безумна мечта и дяволска лъжа!

Затова, съзнавайки своята греховност, да се обърнем покаяно към нашия духовен Лекар, Господ Исус Христос. Нека да вървим смирено и послушно по посочения от Него път, помнейки, че “*който превъзнесе себе си, ще бъде унизен; а който се смири, ще бъде въздигнат*” (Мат. 23:12).

Библиография

1. Боа Кеннет, *Cults, World Religion and You*, Виттон, 1977.
2. Jerald and Sandra Tanner, *The Changing World of Mormonism*, Moody Press, 1981.
3. Алгемиссен Конрад, *Christian sects*.
4. Walter Martin, *The Maze of Mormonism*, Santa Ana, CA, 1978.
5. *The Kingdom of the Cults*, Bethany House Publishers, Minnesota, 1985.
6. George A. Mather, *Dictionary of Cults, Sects, Religions and the Occult*, Zander Publishing House, Michigan, 1993.
7. John Ankerberg and John Weldon, *The Mormon Church*, Harvest House Publishers, Oregon 1991; and Tanner, *The Changing World of Mormonism*, Chicago, IL, Moody Press, 1981.
8. *The Saints Herald*, may 1988, p. 310.
9. Joseph Fielding Smith, comp. *Teachings of the Prophet*, p. 370.
10. Joseph Fielding Smith, “Doctrines of Salvation” compiled by Bruce R. McConcie, Bookcraft, Salt Lake City, Utah, 1954.
11. *The Gospel through the Ages*, Salt Lake City, 1958.
12. Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, p. 317.
13. *Journal of Discourses*, vol. 13, p. 308; Pratt, *The Seer*, Nov. 1853, vol. 1, no. 11, p.172.
14. Bruce R. McConcie, *Doctrinal New Testament Commentary*, Salt Lake City, 1977.
15. Doctrine of Covenants 93:21-23.
16. James Talmadge, *A Study of Articles of Faith*, 1974, p. 471.

Миссионерский листок номер 66
Издательство храма Покрова Пресвятой Богородицы
Copyright © 1996 and Published by
Holy Protection Russian Orthodox Church
2049 Argyle Ave. Los Angeles, CA 90068, USA
Редактор: Архимандрит Александр Милеант